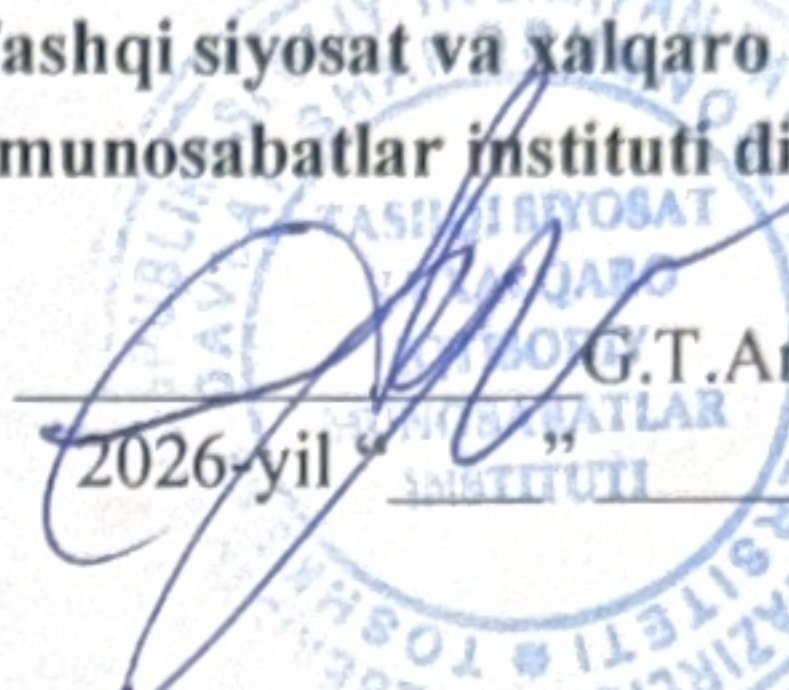

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”

**Tashqi siyosat va xalqaro iqtisodiy
munosabatlar instituti direktori**

G.T. Arifjanov
2026-yil “ ”

ESG MENEJMENT
FANINING O‘QUV DASTURI
(magistratura ta’lim shakli 2-kurs)

Bilim sohasi:	400000	–	Biznes boshqaruv va huquq
Ta’lim sohasi:	410000	–	Biznes va boshqaruv
Mutaxassislik:	70410108	–	Mintaqaviy iqtisodiyot

Toshkent – 2026

Mazkur o'quv dasturi Tashqi siyosat va xalqaro iqtisodiy munosabatlar instituti Kengashining 2026-yil "26" 06 dagi 1 sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

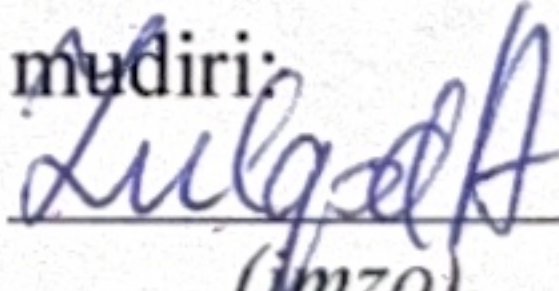
Mazkur o'quv dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universitetining "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasi tomonidan taqdim etilgan (kafedraning 2026-yil 28.06 dagi 2 sonli yig'ilish bayoni)

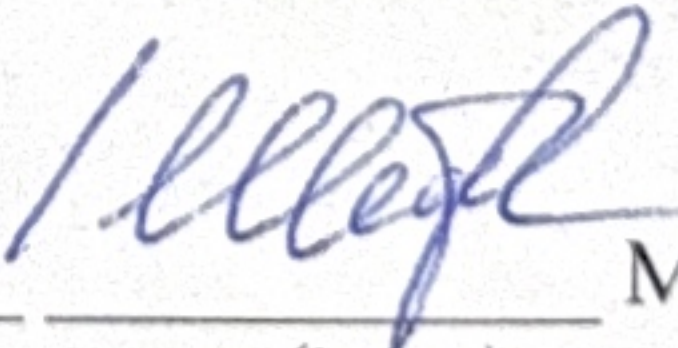
Tuzuvchilar:

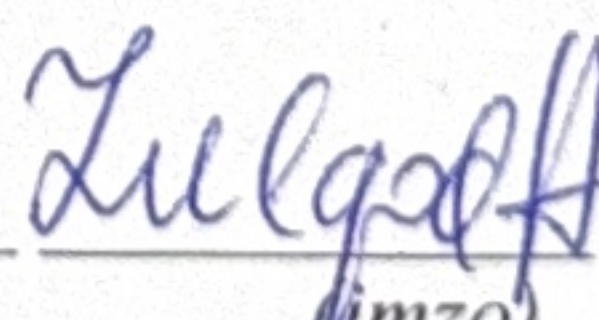
Kadirova Z.A. – Toshkent davlat sharqshunoslik universitetining "Iqtisodiyot va menejment" kafedrasi mudiri DSc, dotsent

Taqrizchi:

Nazarova F.H. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti "Menejment va marketing" kafedrasi professori, i.f.d.

"Iqtisodiyot va menejment" kafedrasi mudiri:
2026-yil "28" 06 Z.A.Kadirova
(imzo)

TDSHU ARM direktori:
2026-yil "___" M.M.Yuldasheva
(imzo)

Fanga mas'ul o'qituvchi
2026-yil "28" 06 Z.A.Kadirova
(imzo)

1. Fan ma'lumotlari						
Fan/modul kodi ESGM2204	O'quv yili 2026-2027	Semestr 3			ECTS-kreditlar 4	
Fan/modul turi Tanlov	Ta'lim tili O'zbek	O'quv rejadagi tartib raqami 70410108-2			Haftadagi dars soatlari 4	
Fanning nomi ESG Menejment	Jami yuklama (soat)	Auditoriya mashg'ulotlari Jami-48 soat, shundan			Mustaqil ta'lim (soat)	Kurs ishi
		Ma'ruza	Amaliy	Lab- ya		
	120	24	24	-	72	

2.	Fanning mazmuni
	Fanning maqsadi – talabalarga ESG (Environmental, Social, Governance) boshqaruvi konsepsiyasi bo'yicha chuqur nazariy va amaliy bilim berish, barqaror rivojlanish tamoyillarini korxona faoliyatiga integratsiya qilish ko'nikmalarini shakllantirish, xalqaro standartlar asosida ESG strategiyalari, siyosatlar va hisobotlarini tahlil qilish, shuningdek, ekologik, ijtimoiy va korporativ boshqaruv risklarini baholay olish qobiliyatini rivojlantirish. Fanning vazifasi – talabalarga ESG konsepsiyasi va xalqaro standartlarini o'rgatish, korxonalarda barqaror rivojlanish strategiyalarini ishlab chiqish hamda ekologik, ijtimoiy va boshqaruv risklarini audit qilish ko'nikmalarini shakllantirish, shuningdek, yashil investitsiyalarni jalb qilish va xalqaro talablar asosida barqarorlik hisobotlarini mustaqil tayyorlash mahoratini rivojlantirishdan iborat.

3.	Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar
1.	(IT1204) Axborot texnologiyalarini sohada qollash
2.	(STAT1604) Statistika
3.	(IQN1306) Iqtisodiyot nazariyasi

Xorij tajribasiga muvofiqligi:	
Mazkur fan sillabusi O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligining 2024-yil 29-martdagi "Oliy ta'limning me'yoriy-uslubiy hujjatlarini ishlab chiqish jarayonini takomillashtirish to'g'risida"gi 87-sonli buyrug'iga muvofiq, xalqaro tan olingan reytinglarda birinchi top 300 talik ro'yxatga kiruvchi Oxford universiteti (1) xorijiy tajribasini inobatga olgan holda takomillashtirildi.	

4.	Ta'lim natijalari (TN)
	<i>Kasbiy kompetensiyalar:</i>
TN1	ESG tushunchasining nazariy asoslarini tushunadi va ularning ahamiyatini izohlay olish
TN2	Ijtimoiy mas'uliyat, DEI siyosati va inson huquqlarining ESGdagi o'rnini tahlil qilish
TN3	Greenwashing" va etik muammolarni tanib, ishonchli hisobot yaratish malakasini shakllantirish
TN4	"ESG moliya, investorlar va manfaatdor tomonlar bilan bog'liq boshqaruv qarorlarini tushunish
TN5	ESG tushunchasining nazariy asoslarini tushunadi va ularning ahamiyatini izohlay olish
	<i>Ko'nikmalar:</i>
TN5	Korxona faoliyatida ekologik xavflarni aniqlash va ularni boshqarish usullarini qo'llay olish
TN6	ESG reporting bo'yicha xalqaro standartlar (GRI, TCFD, SASB) bilan ishlash ko'nikmasiga ega bo'lish
TN7	ESG siyosatining xalqaro huquqiy asoslar bilan bog'liqligini aniqlash va milliy kontekstga moslashtirish

5.	Fan mazmuni va mashg'ulotlar shakli	Soat
	Ma'ruza (M)	24
M1	ESG menejment mohiyati va barqarorlik asoslari. ESG konsepsiyasi, barqaror rivojlanish va SDG maqsadlari bo'yicha ilmiy manbalarni tahlil qilish hamda taqdimot tayyorlash. [1,2,3,4]	2
M2	Korxonalarda ekologik barqarorlikni ta'minlash strategiyalari. Mahalliy yoki xorijiy korxona misolida ekologik barqarorlik strategiyasini tahlil qilish va takliflar ishlab chiqish.[1,2,3,4]	2
M3	Iqlim o'zgarishiga qarshi korporativ siyosat va ekologik xavflarni boshqarish. Korxona faoliyatiga iqlim o'zgarishining ta'siri bo'yicha SWOT yoki risk tahlilini tayyorlash. [1,2,3,4]	2

M4	Barqaror energiya va yashil transformatsiya. Korxonalarda energiya samaradorligini oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqish. [1,2,3,4]	2
M5	ESG kontekstida mehnat huquqlari, gender tengligi va DEI siyosati. Korxonada gender tengligi va DEI siyosatini baholash mezonlarini ishlab chiqish. [1,2,3,4]	2
M6	Korporativ ijtimoiy javobgarlik (CSR), ijtimoiy ta'sir va manfaatdor tomonlar. Bir korxonaning CSR faoliyatini tahlil qilish hamda manfaatdor tomonlar xaritasini tuzish. [1,2,3,4]	2
M7	Xodimlarning ESG savodxonligi va korporativ madaniyat. ESG bo'yicha xodimlar uchun trening dasturi yoki o'quv moduli ishlab chiqish. [1,2,3,4]	2
M8	ESG governance modellari va etik boshqaruv. Korporativ boshqaruv kodeksini ESG tamoyillari asosida tahlil qilish va xulosa tayyorlash. [1,2,3,4]	2
M9	ESG strategiyalarini joriy etishda direktorlar kengashining roli. Xalqaro kompaniya misolida direktorlar kengashining ESG faoliyatini tahlil qilish. [1,2,3,4]	2
M10	Greenwashing va ESG risklarini boshqarish. Greenwashing holatlari bo'yicha xalqaro misollarni o'rganish va tahliliy hisobot tayyorlash. [1,2,3,4]	2
M11	ESG reporting: xalqaro hisobot standartlari (GRI, SASB, TCFD). GRI yoki boshqa standart asosida korxona uchun namunaviy ESG hisobotining tarkibini ishlab chiqish. [1,2,3,4]	2
M12	ESG-moliya va xalqaro qonunchilik. ESG investitsiyalari, yashil obligatsiyalar va xalqaro ESG talablari bo'yicha analitik esse yoki taqdimot tayyorlash. [1,2,3,4]	2
	Amaliy mashg'ulot (A)	24
A1	ESG tamoyillarining zamonaviy biznesdagi o'rni va barqaror rivojlanish maqsadlari	2
A2	Korxonalarda ekologik boshqaruv tizimlarini shakllantirish	2
A3	Iqlim o'zgarishi sharoitida korxonalarning ekologik risklarini baholash	2
A4	Qayta tiklanuvchi energiya manbalari va yashil iqtisodiyot	2
A5	Inson kapitalini rivojlantirish va inklyuziv ish muhiti	2
A6	CSR loyihalari va manfaatdor tomonlar bilan samarali hamkorlik	2
A7	ESG madaniyatini shakllantirish va xodimlarni rivojlantirish	2

A8	Korporativ boshqaruv tamoyillari va etik qarorlar qabul qilish	2
A9	Direktorlar kengashi va ESG risklarini boshqarish	2
A10	Soxta ekologik da'volarni aniqlash usullari	2
A11	ESG hisobotlarini tayyorlash metodologiyasi	2
A12	ESG investitsiyalari, yashil moliya va xalqaro me'yorlar	2

6.	Mustaqil ta'lim topshiriqlari	72
1.	ESG konsepsiyasi, barqaror rivojlanish va SDG maqsadlari bo'yicha ilmiy manbalarni tahlil qilish hamda taqdimot tayyorlash.	6
2.	Mahalliy yoki xorijiy korxona misolida ekologik barqarorlik strategiyasini tahlil qilish va takliflar ishlab chiqish.	6
3.	Korxona faoliyatiga iqlim o'zgarishining ta'siri bo'yicha SWOT yoki risk tahlilini tayyorlash.	6
4.	Korxonalarda energiya samaradorligini oshirish bo'yicha amaliy tavsiyalar ishlab chiqish.	6
5.	Korxonada gender tengligi va DEI siyosatini baholash mezonlarini ishlab chiqish.	6
6.	Bir korxonaning CSR faoliyatini tahlil qilish hamda manfaatdor tomonlar xaritasini tuzish.	6
7.	ESG bo'yicha xodimlar uchun trening dasturi yoki o'quv moduli ishlab chiqish.	6
8.	Korporativ boshqaruv kodeksini ESG tamoyillari asosida tahlil qilish va xulosa tayyorlash.	6
9.	Xalqaro kompaniya misolida direktorlar kengashining ESG faoliyatini tahlil qilish.	6
10.	Greenwashing holatlari bo'yicha xalqaro misollarni o'rganish va tahliliy hisobot tayyorlash.	6
11.	GRI yoki boshqa standart asosida korxona uchun namunaviy ESG hisobotining tarkibini ishlab chiqish.	6
12.	ESG investitsiyalari, yashil obligatsiyalar va xalqaro ESG talablari bo'yicha analitik esse yoki taqdimot tayyorlash.	6

**Izoh: Fan (modul) yuzasidan talabalar bajaradigan mustaqil ish topshiriqlari variativ tavsifga ega bo'lishi lozim. Mustaqil ish topshiriqlarinig 1/3 qismi kichik guruhlarda hamkorlikda ishlash (kooperativlik)ga mo'ljallangan bo'lishi kerak*

7.	Ta'lim texnologiyalri va metodlari
➤ ma'ruzalar; ➤ amaliy topshiriqlarni bajarish va xulosalash;	

➤ interfaol keys-studylar;

➤ blits-so'rov;

➤ guruhlarda ishlash;

➤ taqdimotlar qilish;

➤ jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

8.

Talabalar tomonidan kreditlarni olish uchun talablar

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishlarni yozish

9.

Talabani bilimini baholash mezonlari

a) 90-100 ball (5 baho) olish uchun talabani bilim darajasi

quyidagilarga javob berishi lozim:

➤ fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritish o'sa;

➤ fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;

➤ fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;

➤ fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon etish o'sa;

➤ berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera o'sa;

➤ konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;

➤ mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;

➤ barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirgan bo'lsa;

➤ nazariy bilimlarni turli vaziyatda qo'llay olish;

➤ tizimli yondashish, uzviylikka amal qilish.

b) 70-89 ball (4 baho) olish uchun talabani bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

➤ fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;

➤ fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;

➤ fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;

➤ fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera o'sa;

➤ fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;

➤ fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;

➤ barcha amaliy ko'nikma va malakalarni o'zlashtirishga harakat qilgan bo'lsa.

d) 60-69 ball (3 baho) olish uchun talabanning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'ysa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- bayon qilish ravon bo'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

e) quyidagi hollarda talabanning bilim darajasi qoniqarsiz 0-59 ball (2 baho) bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajarmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

10. Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati	
Asosiy adabiyotlar	
1.	S.N.Xashimova. Yashil iqtisodiyot. Darslik.T. 2024.-224 b.
2.	O'zbekistonda bioxilmaxillikni moliyalashtirish siyosati va institutsional sharhi. Perepada L. va Radjabov T. Toshkent.2023- 64 b.
3.	Environmental, social, and governance (ESG) principles and practice. India. 2023 -852 p.
4.	ESG Disclosure Handbook. WBCSD. April 2019.-34 b.
Qo'shimcha adabiyotlar	
5.	Eric Bouyé, Daniela Klingebiel, Marco Ruiz. Environmental, social, and governance investing.The worldbank.2021.-90 p.
6.	Building a Sustainable Future:ESG Business Handbook. The AIRE Centre and UNDP Bosnia and Herzegovina. 2023-74 p.
7.	A Guide to ESG Standards & Frameworks.Dentons, 2023.-30 p.
8.	Environmental, Social and Governance (ESG) 101 Guide.British Columbia.2024-23 p.

Scopus maqolalar	
9.	Wan G. et al. Hotspots and trends of environmental, social and governance (ESG) research: A bibliometric analysis //Data Science and Management. – 2023. – T. 6. – №. 2. – P. 65-75. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2666764923000097
10.	Huang Z., Shi Y., Jia M. Greenwashing: A systematic literature review //Accounting & Finance. – 2025. – T. 65. – №. 1. – P. 857-882. https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/acfi.13352
11.	Steblianskaia E. et al. Environmental-social-governance concept bibliometric analysis and systematic literature review: Do investors becoming more environmentally conscious? //Environmental and Sustainability Indicators. – 2023. – T. 17. – P. 100218. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2665972722000502
12.	Tabrizian H., Amiri B., Abdolhamid M. Navigating the landscape of energy governance: A bibliometric analysis of research trends and future directions //Energy Reports. – 2024. – T. 12. – P. 2653-2675. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2352484724005560
Axborot manbalari	
1.	https://www.unpri.org/
2.	https://www.globalreporting.org/
3.	https://www.fsb-tcfd.org/
4.	https://sasb.ifrs.org/
5.	https://www.weforum.org/